

AKTUÁLNÍ OTÁZKY NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE

SBORNÍK Z VIII. CELOSTÁTNÍHO SEMINÁŘE NRP
BRNO, 1. – 2. ŘÍJNA 2008

TRIADA

PORADENSKÉ CENTRUM, O.S.

**Na přípravě VIII. celostátního semináře „Aktuální otázky NRP“
se podíleli členové programové rady:**

PhDr. Eva Rotreklová, Mgr. Veronika Hofrová, PhDr. Dana Štěrbová, PhD,
Mgr. Svatoslava Kalábová, Antonie Boňová, Bc. Tereza Jandová,
Miriám Pallová, Ing. Kateřina Kmínková

a

členové organizačního výboru:

Ing. Kateřina Kmínková, Lenka Hřebacková, DiS.,
Ivana Bláhová, Erika Brunclíková, Mgr. Gabriela Hybská, Ludka Kamenská,
Mgr. Barbora Neveselá, Dana Sičová, Lída Šimková

a další spolupracovníci.

Náhradní rodinná péče a transformace systému náhradní péče o ohrožené děti

PhDr. Eva Rotreková, TRIADA-Poradenské centrum, o. s. Brno

„Ochrana dětí v ČR nedosahuje úrovně odpovídající úrovni vyspělých evropských států, a to zejména s přihlédnutím k vysokému počtu dětí v ústavní péči a nedostatečné nabídce alternativních forem práce s ohroženým dítětem a jeho rodinou.“

Vzdálili jsme se základnímu principu sociálně právní ochrany dětí :

„Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dítěte.“

Z čeho tak usuzujeme:

- medializované případy
- stanoviska veřejného ochránce práv
- vyjádření a stanoviska orgánů a organizací EU
- rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva především :
 - nespokojenost, pochybnosti a skepse pracovníků systému
 - veřejná správa na úseku SPOD
 - pověřené osoby k výkonu SPOD a odborná pracoviště
 - soudy
 - lékaři, učitelé atd.
 - mnozí pěstouni i laická veřejnost.

Východisko transformace

„Právo dítěte na život ve vlastní rodině“

základním úkolem sociálně-právní ochrany dětí je

– udržení integrity vlastní rodiny dítěte a udržitelnost bezpečného života dítěte v rodině

Na dítě separované od rodičů je vždy potřeba pohlížet jako na dítě ohrožené, na dítě jehož vývoj je narušen.

Díváme-li se na celý systém a jeho fungování z tohoto pohledu, je zřejmé, že vlastní rodina dítěte má v jeho životě zásadní a nezastupitelnou roli.

Všichni víme, ač si to neradi připouštíme, že jen malá část dětí odchází z rodiny proto, že jejich vývoj je ohrožován ze strany rodičů. Příčiny umístění dítěte mimo rodinu jsou, v mnoha případech takové, které by bylo možno dobrou, kvalifikovanou a multidisciplinární prací a zajištěním odborné péče odstranit.

a vybudujme základy stability dítěte a vyzbrojme ho důvěrou, že jeho jistoty nebudou jednou pro vždy zničeny

- pokud jsou děti vedeny v odborné péči snažme se, aby pokud možno nedocházelo ke změnám psychologů, k opakovaným vyšetřením ze strany různých posudkových znalců atd.
- eliminujme riziko řešení problémů mezi dospělými v přítomnosti dětí
- posilujme jejich pozitivní myšlení a jistotu vztahových pout

Problematika odborného vedení dítěte při obnovování kontaktů s jeho biologickou rodinou je nesmírně citlivá, vyžaduje pružnost, efektivnost a obrovskou zodpovědnost. Nesmí být poplatná moderním nátlakovým aktivitám a vždy musí zohledňovat zdraví a zdárný vývoj dítěte. Biologická rodina si zaslouží výraznou pozornost, dlouhodobou péči, ale právě pod odborným vedením musí sama prokázat dobrou vůli a snahu získat důvěru dítěte, pomoci mu budovat společnou historii, a ne vytvářet podhoubí pro trýznivý a zničující proces, jenž zasahuje dítě, jeho pěstouny, ale rovněž okolí dítěte, např. jeho třídní kolektiv, jenž umí být ve svém hodnocení hodně přímočarý a může vést až ke snížení sebehodnocení dítěte, k jeho izolaci v rámci dětského kolektivu a následnému selhávání v rámci mezilidských vztahů /“kdo jsi?, proč jsi tady a ne u svých rodičů? Ti ale vypadají, to jsou snad socky? Tebe tvoji pěstouni ukradli, a proč? ... – jak se dá takový přívál zraňujících otázek zvládnout bez psychické újmy, bez vztahových obtíží, na to ať si každý odborník odpoví sám v rámci své erudice/.

Buďme profesionály a budujme jasná pravidla pro všechny zúčastněné, důsledně trvejme na jejich plnění a ochraňujme zdravý vývoj dětí.

Odborné vedení, podpora a doprovázení dítěte v náhradní rodinné péči

V rámci jednání tematické skupiny byly prezentovány kazistiky z případové práce ilustrující přednesený příspěvek Kritická místa v systému náhradní rodinné péče a možnosti změny. Tematickou skupinu vedly Mgr. Veronika Hofrová a PhDr. Eva Rotreklová.

V diskusi byly účastníkům podány informace o dalších službách, které TRIADA-
Poradenské centrum poskytuje v oblasti náhradní rodinné péče.